

Informacija o potrebi obezbjeđenja sredstava iz tekuće budžetske rezerve za potrebe kofinansiranja IPARD like projekta za 2018. godinu

I Uvodne informacije

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja u saradnji sa Svjetskom bankom i Delegacijom Evropske unije u Crnoj Gori sprovodi EU/IPA projekat izgradnje institucija u poljoprivredi i ruralnom razvoju u Crnoj Gori, tzv. IPARD like projekat koji se finansira uz finansijsku podršku Evropske unije kroz IPA komponentu I – Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija.

Razvojni ciljevi projekta su povećanje iskustva crnogorskih organa u upravljanju sredstvima bespovratne podrške u skladu sa osnovnim pravilima EU Instrumenta za pretpristupnu pomoć za ruralni razvoj i poboljšanje produktivnosti ciljnog broja poljoprivrednih gazdinstava.

Nakon uspješne realizacije IPARD like 1 projekta koji se odnosio na podršku za investicije u poljoprivredna gazdinstva, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja je uz saglasnost Evropske komisije i podršku Svjetske banke, uspjelo da sačuva i iskoristi i sredstva iz 2013. budžetske godine u iznosu od **5. miliona €**, i da ih takodje kroz IPA I komponentu, putem IPARD like 2 projekta, omogući dostupnim za investicije u fizički kapital vezano za preradu i marketing poljoprivrednih i ribljih proizvoda.

Dok je fokus IPARD like 1 projekta bio na pružanju podrške poljoprivrednim gazdinstvima, IPARD like 2 projekat će omogućiti agro preradjivačima (malim i velikim), uskladenost sa zahtjevima EU, posebno u oblasti bezbjednosti hrane.

Projekti IPARD like 1 i IPARD like 2 se finansiraju iz pretpristupnih fondova EU u iznosu od 75%, dok se ostatak u iznosu od 25% kofinansira iz nacionalnih sredstava.

IPARD like projekti predstavljaju pripremne korake koji će crnogorskim poljoprivrednim proizvođačima pomoći da se pripreme za početak implementacije IPARD programa, čije sprovođenje je otpočelo krajem 2017. godine.

II Implementacija projekta

U okviru **IPARD –like 1** projekta objavljena su dva javna poziva.

Kroz **IPARD like 1.1** javni poziv realizovano je **205** investicija, ukupne vrijednosti **5.326.154,48 €**, od čega vrijednost podrške iznosi **3.092.681,53 €**. Krajnji rok za realizaciju investicija iz ovog poziva bio je **15. novembar 2017. godine**. Iz ovog poziva **isplaćeni su svi kornici** koji su realizovali investicije. Iznos isplate iz **EU** sredstava je **2.304.376,63 €**, a isplata iz nacionalnog kofinansiranja iznosila je **788.304,90 €**.

U okviru **IPARD like 1.2** javnog poziva realizovane su **142** investicije, čija je ukupna vrijednost **3.387.592,47 €**, od čega je vrijednost podrške **1.967.152,07 €**. Krajnji rok za završetak investicija iz ovog poziva bio je **19. novembar 2017. godine**, do kojeg su korisnici morali podnijeti zahtjeve za isplatu sredstava podrške. Iz ovog poziva **isplaćeni su svi korisnici** koji su realizovali investicije. Dio isplaćen iz **EU** iznosi **1.055.941,55 €**, dok je iznos isplaćen iz nacionalnog kofinansiranja **911.210,52 €**.

U okviru **IPARD like 2** projekta objavljena su dva javna poziva.

Kroz **IPARD like 2.1** javni poziv potpisano je **33** ugovora o grantu ukupne vrijednosti **4.787.493,28 €**, od čega vrijednost podrške iznosi **2.393.746,64 €**. Do sada je realizovano **14** investicija ukupne vrijednosti **2.102.665,82 €**, sa iznosom podrške od **1.051.332,91 €**. Iz **EU donacija** je isplaćeno **788.499,68 €**, a iznos isplaćen iz **nacionalnog kofinansiranja** je **262.833,23 €**. Krajnji rok za realizaciju investicija po ovom javnom pozivu je **30. septembar 2018. godine**, do kada se očekuje realizacija još **15** projekata, čija vrijednost iznosi **2.137.634,22 €**, potencijalni iznos podrške je **1.068.817,11 €**, od koje treba da se isplati iz **EU donacije** **801.612,83 €**, a iz **nacionalnog kofinansiranja** **267.204,28 €**. Isplata sredstava korisnicima iz ovog poziva se mora izvršiti najkasnije u roku od **šest mjeseci** od dana podnešenog zahtjeva za isplatu. Ugovori sa **4** aplikanta su raskinuti zato što nijesu podnijeli zahtjeve za produženje roka investicije.

Kroz **IPARD 2.2** poziv je potpisano **32** ugovora o grantu ukupne vrijednosti **4.187.595,73 €**, od čega je iznos podrške **2.093.797,86 €**. Ugovori su potpisani **30. avgusta 2017. godine** a krajnji rok za realizaciju investicija iz ovog poziva je **15. decembar 2018. godine**. Iz ovog poziva je isplaćen jedan korisnik, čiji je projekat u vrijednosti od **105.041,15 €**, od čega je iznos **EU** dijela **78.780,86 €**, a iznos nacionalnog kofinansiranja je **26.260,29 €**. Iznos podrške koji treba da bude isplaćen po osnovu preostalih **31** projekata koji su u fazi realizacije je **1.988.756,71 €**, od čega je **EU** dio **1.491.567,53 €**, a iznos iz **nacionalnog kofinansiranja** je **497.189,18 €**.

Kroz **2.3 IPARD** like javni poziv pristiglo je **30 zahtjeva** za dodjelu podrške, za koje je u toku provjera kompletnosti i prihvatljivosti. Za ovaj javni poziv opredijeljena su sredstva u visini od **1 mil. €** (**EU** u iznosu od **750.000** i **NCo** u iznosu od **250.000**), a isplata po osnovu ovog poziva će se vršiti u narednoj godini.

III Finansijski sporazum

Finansijskim sporazumom između Vlade Crne Gore i Evropske unije, koju predstavlja Evropska komisija i Nacionalnim programom za Crnu Goru za komponentu I – Pomoć u tranziciji i izgradnja institucija u okviru Instrumenta za pretpristupnu podršku (IPA), Crna Gora se obavezala na kofinansiranje ovog projekta.

Zakonom o budžetu za 2018. godinu, na programu Agencije za plaćanje planirano je **500.000,00 €** za kofinansiranje gore navedenog sporazuma.

Na osnovu **Rješenja Ministarstva finansija br.03-1922/1 od 07.02.2018.** godine, Ministarstvu poljoprivrede i ruralnog razvoja, odobreno je preusmjeravanje planiranih sredstava u ukupnom iznosu od **500.000,00 €**, sa **Rezerve (organizacioni kod 40502)**, sa programa **Rezerve (programski kod 3161)** sa izdatka **4710 Tekuća budžetska rezerva, na Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (organizacioni kod 41101)**, na program **Agencija za plaćanje (programski kod 3881)** na izdatak **4181 Subvencije za proizvodnju i pružanje usluga**.

Od početka godine, kada su se stvorili uslovi i otpočela plaćanja korisnicima, izvršena je isplata 1 korisnika iz IPARD- like 1 poziva, 68 korisnika iz IPARD like 1.2 poziva i 8 korisnika iz IPARD like 2.1. poziva , kao i isplata 1 korisnika iz IPARD like 2.2 poziva.

Nakon isplate gore navedenih korisnika, stanje sredstava na programu Agencija za plaćanje iznosi **58.614,90 €**.

S toga je neophodno ponovo obezbijediti dodatna budžetska sredstva za potrebe kofinansiranja projekata za korisnike Ipadr like 2.1 poziva i IPARD like 2.2 poziva, kako bi se nastavilo sa ispunjavanjem obaveza iz navedenih sporazuma.

Na osnovu svega navedenog, iznos sredstava koja će biti potreban iz dodatnih budžetskih sredstava, za potrebe kofinansiranja za projekte iz IPARD like 2.1 poziva i IPARD like 2.2 poziva, ukoliko bi se realizovali svi projekti je cca **700.000 €**, ali iznos koji je u ovom momentu neophodan za nesmetanu realizaciju IPARD like projekta je **500.000,00 €**.